De fijne lijn

Tussen haat en liefde

Sanne Daemen

De fijne lijn
Sanne Daemen

© 2026 Sanne Daemen
Alle rechten voorbehouden.

ISBN 9789465548722

Dit is een werk van fictie. Namen, personages, plaatsen en gebeurtenissen zijn verzonnen. Elke overeenkomst met bestaande personen is toevallig.

Hoofdstuk 1 – Millie

Achtentwintig mandala's.

Dat getal bleef door mijn hoofd zoemen terwijl ik over de stoep rende, met een envelop vol briefjes en muntgeld tegen mijn borst gedrukt alsof het een pasgeboren baby was. Achtentwintig mandala's, gehaakt op de bank, avond na avond, en verkocht op de markt voor twaalf euro per stuk. Ik haatte mandala's. Ik haatte haken. Ik haatte ze toen ik begon, ik haatte ze bij nummer vijftien, en bij nummer achtentwintig had ik serieus overwogen om mijn haaknaald in de band van een willekeurige auto te steken. Mijn vingers zaten onder het eelt en ik droomde in steken. Vaste steek, stokje, losse. Vaste steek, stokje, losse. Maar ik had ze gemaakt. Want ik wilde dat appartement.

Niet zomaar een appartement. Hét appartement. Twee woningen die tot één waren samengevoegd, met grote ramen, een houten vloer en zoveel ruimte dat ik eindelijk een echte naaitafel kwijt kon, in plaats van mijn strijkplank met een kussen erop. Er was drie maanden huur nodig als borg, dus ik had alles gedaan. Ik had mijn oude kleren verkocht, inclusief de leren jas waar ik bij het afscheid bijna om had gehuild. Ik had met het schaamrood op mijn kaken bij de buren aangebeld om te vragen of ze nog klusjes hadden, en een middag lang de konijnenhokken van mevrouw Pelzer uitgemest. En gisteren had ik twee uur in de vrieskou op het plein kerstliedjes staan zingen, terwijl ik niet

kan zingen en het pas november was. Ik was de schaamte voorbij.

Sam had niet geholpen. Sam was al acht maanden mijn vriend, en als verkoper bij een autodealer verdiende hij in een maand meer dan ik in een halfjaar bij mevrouw Coenen. Maar mijn trots stond niet toe dat ik het hem vroeg, en zelf had hij het niet aangeboden. Volgende week vloog hij met zijn vrienden naar Ibiza. En toen hij zag hoe ik me uit de naad werkte om de borg bij elkaar te schrapen, had hij gezegd dat ik een échte studie had moeten kiezen. Dan had ik dit probleem niet gehad.

Toch was het niet altijd zo geweest. In het begin had hij een hele zaterdag met me over de stoffenmarkt gelopen, mijn tassen gedragen en geen enkele keer op zijn telefoon gekeken. Hij had zelfs een rol groene wol voor me uitgezocht, omdat die "bij mijn ogen paste". Dat soort zaterdagen werden alleen steeds zeldzamer, en ik bleef wachten tot er weer een kwam.

Maar nu had ik het bedrag bij elkaar. Tot de laatste euro. Meneer Hendriks had gezegd dat het appartement van mij was als ik als eerste met de borg kwam. Ik had mezelf wijsgemaakt dat niemand anders zo gek was om er zoveel geld voor neer te leggen.

Het kantoortje van meneer Hendriks zat boven de bakker. Ik nam de trap met twee treden tegelijk, struikelde bij de laatste en kwam binnen met de elegantie van iemand die op haar buik van een glijbaan gaat.

"Ik heb het!" bracht ik hijgend uit, en er vloog wat spuug mee. Ik smeet de envelop op zijn bureau. "Drie maanden borg." Ik moest even op adem komen voor ik verder kon. "Alles. Tel maar na. Er zitten wat muntjes van twintig cent tussen, maar geld is geld."

Meneer Hendriks keek naar de envelop. Toen naar mij. Toen weer naar de envelop, alsof die hem zou redden van wat hij moest zeggen.

"Ach, Millie," zei hij.

Ik ken mensen die "ach" kunnen zeggen op een manier die betekent: wat leuk. Meneer Hendriks is niet een van die mensen.

"Het appartement is vanochtend verhuurd, meid. Heb je mijn mail niet gelezen?"

Alsof ik tijd had gehad om mijn mail te lezen. Als hij al bestond, zat hij ergens tussen de berichten van de modeacademie, de kortingsacties van een webshop waar ik nooit iets kocht en een nieuwsbrief over bijenhotels, waar ik me trouwens per ongeluk voor had aangemeld.

"Aan wie?" vroeg ik. Mijn stem klonk heel kalm. Te kalm. Het soort kalm dat voorafgaat aan een natuurramp.

"Aan die jongen van Van Dijk. Luke. Die is net klaar met zijn studie, arts geworden. Aardige knul. Je kent hem vast nog wel, jullie woonden toch in dezelfde straat?"

Of ik hem kende.

Luke van Dijk. Met de bril die steeds van zijn neus gleed en de beugel waar altijd iets tussen zat. Luke die me in groep zes onder de les een briefje toeschoof, met een paard erop: *Wil je verkering met mij? Ja, nee, misschien*. Ik had nee aangekruist en het in de pauze aan Jolien laten zien, en voordat de bel ging, wist de hele klas het. Het was een rare week geweest, die week. Er was thuis iets veranderd aan de keukentafel, en daar dacht ik liever niet aan. Als je het mij vraagt, waren we daarmee klaar. Hij vond van niet. Vanaf de week daarna haakte hij me pootje op het schoolplein en stond hij te grijnzen naar mijn beste vriendin Jolien terwijl ik op de grond lag. Luke die mijn krijttekeningen uitwiste door er met zijn fiets overheen te slippen. Luke die kauwgom in mijn haar had gespuugd, omdat hij wilde laten zien hoe groot een bel hij kon blazen. Luke die op zijn zestiende verkering kreeg met diezelfde Jolien, en een paar maanden later op een feestje een ander meisje stond te zoenen. Het eerste gebroken hart van mijn beste vriendin,

en dan nog wel door zo'n sukkel. Ik had haar wekenlang tissues aangegeven en in stilte manieren bedacht om zijn fietsbanden lek te prikken. En Luke die nu, als ik de verhalen in het dorp moest geloven, arts was, er inmiddels belachelijk goed uitzag en in een auto reed die geen geluid maakte.

En diezelfde Luke ging nu in míjn appartement wonen.

"Het kleinere appartement komt volgende week woensdag vrij," zei meneer Hendriks voorzichtig. "Op de derde verdieping, recht boven het grote. Het is wel wat ouderwets. Maar het is goedkoper, dus dan houd je nog wat over."

Ik pakte mijn envelop terug. Achtentwintig gehaakte mandala's. Een leren jas. Een middag konijnenpoep. Twee uur "Jingle Bells" in de vrieskou.

"Ik neem het," zei ik. Ik had het nog nooit vanbinnen gezien. Dat hoefde ook niet.

Want als Luke van Dijk dacht dat hij rustig van zijn mooie, grote appartement ging genieten, dan had hij zich lelijk vergist. Ik zou recht boven hem wonen. Of onder hem. Het maakte niet uit.

Ik zou overal zijn.

Hoofdstuk 2 – Luke

Er zijn mensen die zeggen dat je pas echt volwassen bent als je je eigen sleutel hebt. Ik had er drie. Eén voor de voordeur van het complex, één voor het appartement en één waarvan meneer Hendriks zelf niet meer wist waar hij voor was.

"Bewaar 'm toch maar," had hij gezegd. "Je weet het maar nooit."

Ik hing ze aan een haakje naast de deur en bleef daar even staan, met een verhuisdoos in mijn handen. Grote ramen. Een houten vloer die kraakte op precies de juiste plekken. Zoveel ruimte dat mijn spullen eruitzagen als een verdwaald groepje toeristen. Een bank, een bed, een bureau en zes dozen met boeken over arbeidsgeneeskunde. Meer had ik niet. Zes jaar studeren, waarvan drie jaar coschappen, en mijn hele leven paste in één ritje met de aanhanger van mijn vader.

Maar het was van mij. Nou ja, gehuurd. Maar toch.

Ik was vorige maand afgestudeerd. Basisarts. Mijn moeder had op de uitreiking zo hard geklapt dat het me niets zou verbazen als de moeder van Guus, die naast haar stond, binnenkort een aansprakelijkstelling stuurde voor de opgelopen tinnitus. Volgende maand begon ik bij een arbodienst, in opleiding tot bedrijfsarts, en voor het eerst in mijn leven zou ik een salaris verdienen waar je meer van kon kopen dan noedels en huismerkfrisdrank. Tot die tijd werkte ik nog als basisarts, met losse diensten waar maar iemand

nodig was. Het voelde onwennig. Alsof ik andermans jas droeg en elk moment kon worden aangesproken: sorry, die is niet van jou.

Oude gewoonte. Als je tot je vijftiende een bril hebt die steeds van je neus glijdt en een beugel waar je hele lunch in blijft hangen, leer je dat geluk je niet komt aanwaaien.

Ik zette de doos neer en liep naar het raam. Beneden lag het parkeerterrein van het complex, met helemaal achteraan, onder een afdakje, de laadpaal. Mijn laadpaal. Meneer Hendriks had hem speciaal voor mij laten aansluiten, op de parkeerplek die bij het appartement hoorde. Mijn auto stond er al, wit en glanzend en volkomen geruisloos. Mijn vader noemde hem 'de koelkast op wielen'. Mijn vader reed al dertig jaar in dezelfde diesel en vond alles wat geen herrie maakte gevaarlijk. "Je hoort ze niet aankomen." En hij had een punt.

Twee verdiepingen hoger kwam volgende week iemand anders wonen, had meneer Hendriks verteld. In het kleinere appartement. "Die meid van De Vries, uit het dorp," had hij gezegd. "Je kent haar wel, ze studeert iets met kleding."

Millie. Mijn oude buurmeisje. Er was maar één persoon in ons dorp die al sinds de basisschool naar me keek alsof ik iets was wat ze onder haar schoen had gevonden. Vroeger mocht ze me nooit. Niet zo vreemd. Ik was het lelijke eendje, zij de zwaan. Waarom zou ze zich met mij inlaten?

De rest van de week was ik druk. Dozen uitpakken, lampen ophangen, ontdekken dat de wasmachine van de vorige bewoner bij het centrifugeren door de badkamer wandelde. Rustige week. Goede week. Ik begon te geloven dat er deze keer geen addertje was.

Tot woensdagochtend.

Ik kwam om half acht naar beneden, met een koffie in mijn hand en een plan voor de dag, en bleef staan.

Op mijn laadplek stond een auto. Een oude Opel, in een tint groen die ik bij patiënten liever niet zie, met een deuk in

het achterspatbord, een losse wieldop en een sticker van de modeacademie op de achterruit. Hij stond schuin. Niet een beetje schuin, maar het soort schuin dat je niet per ongeluk doet. Het oplaadsnoer hing er werkloos naast.

Ik keek naar de auto. Ik keek naar het bordje boven de paal, waar in grote letters ALLEEN VOOR ELEKTRISCHE VOERTUIGEN op stond. Toen weer naar de auto. Uit de uitlaat druppelde iets. Ik ben geen monteur, maar bij een patiënt zou ik er een kweek van laten maken.

Op het dashboard lag een gehaakt ding. Rond, met bloemetjes. Zo'n mandala.

Ik had nooit precies geweten hoe ik met haar moest praten. Toen ik zestien was, kreeg ik verkering met Jolien, Millies hartsvriendin. Voor het eerst vonden meisjes me leuk, en mijn hormonen gierden door mijn lijf. Op een avond kuste ik een ander meisje. Sindsdien had Millie geen woord meer tegen me gezegd. Of misschien één, iets in de trant van "smeerlap". Goed, ik was vroeger geen lieverdje geweest. Maar ik was tien. En van wat er met Jolien was gebeurd, had ik nog steeds spijt.

Boven me ging een raam open. Twee verdiepingen hoger. Ik keek omhoog en zag lang bruin haar, een mok die naar me werd opgeheven als een toost, en een gezicht dat straalde. Haar pupillen kon ik vanaf hier niet zien. Ik had er geld op durven zetten dat ze verwijd waren. Leedvermaak doet dat.

Millie de Vries.

Ik was tien toen de hele klas om mij lachte. Om een briefje dat alleen voor haar bedoeld was.

Addertje gevonden.

Hoofdstuk 3 – Millie

Ik had me voorgenomen om niet te lachen.

Ik lachte toch. Niet hardop, dat zou kinderachtig zijn. Maar binnenin, in een klein hoekje van mijn ziel, stond een fanfare te spelen.

Luke van Dijk stond daar beneden met zijn koffie in zijn hand en zijn mond een beetje open, als een vis die net heeft ontdekt dat er een haakje in zijn wormpje zat. Ik hief mijn mok nog wat hoger, nam een slok en deed het raam dicht.

Drie minuten later werd er aangebeld.

Ik had verwacht dat hij zou bellen. Ik had alleen niet verwacht dat ik op dat moment in mijn oude bloemetjespyjama zou staan, en bovendien had ik net, volgens het motto "beter een scheetje voor iedereen dan buikpijn voor mij alleen", mijn buik even zijn gang laten gaan. Ik overwoog heel even om niet open te doen. Toen dacht ik aan Jolien, aan alle tissues en aan die ene avond waarop ze met mascara tot op haar kin bij mij voor de deur stond.

Ik spoot snel wat parfum op, Good Girl van Carolina Herrera, en deed open.

Luke stond op de mat. Van dichtbij was het nog erger. Geen bril meer. Geen beugel meer. Gewoon een kaaklijn die eruitzag alsof iemand hem met een liniaal had getekend, donker haar dat hij naar achteren droeg, net iets te lang voor een arts, en groene ogen in precies de kleur van de dure

zijde die ik altijd wilde, maar nooit kon betalen. Hij keek naar mijn pyjama, en snoof de geur op. Zou hij het parfum ruiken, of dat andere?

"Millie," zei hij.

"Dokter."

Zijn mondhoek trok. "Basisarts. Dokter mag, maar dan verwacht iedereen meteen een recept."

"O, sorry. Basis-Luke dan."

Hij haalde diep adem, op de manier waarop mensen dat doen in van die meditatie-apps. "Je staat op mijn laadplek."

"Is dat zo?"

"Er staat een bord boven. Alleen voor elektrische voertuigen."

"Mijn auto is heel elektrisch," zei ik. "Hij heeft een accu. En lampjes. Soms doet de radio het."

"Millie."

"En bovendien," zei ik, "waren alle andere plekken bezet."

We keken allebei tegelijk naar het trappenhuisraam. Je kon het parkeerterrein vanaf hier precies zien. Er stonden twee auto's. Op zestien plekken.

"Ik moet om negen uur in Heerlen zijn," zei hij. "Mijn accu staat op twintig procent."

"Dan zou ik maar opschieten."

Ik wilde de deur dichtdoen. Echt waar. Het was het perfecte moment voor een grote, dramatische exit. Maar Luke zette zijn hand tegen de deur, niet hard, gewoon zodat hij bleef staan.

"Wat heb ik je eigenlijk ooit gedaan?" vroeg hij.

Ik staarde hem aan. Ik kon het niet geloven. Ik kon het echt niet geloven. Hij keek oprecht verward, als iemand die een stapel puin ziet liggen en zich afvraagt waar dat huis gebleven is.

"Je weet het echt niet, hè?" zei ik.

"Als het over die kauwgom gaat: ik was tien. Ik heb mijn excuses aangeboden. Mijn moeder heeft je een zak drop gegeven."

"En de rest."

"Het pootje dan? Dat was ook een ongeluk. Half een ongeluk."

"Ga je auto opladen, Luke."

"Dat kan niet. Er staat iemand op mijn plek."

Ik zuchtte zo diep dat ik er een luchtballon mee kon opblazen. "Prima. Ik zet hem wel weg."

Tien minuten later zat ik achter het stuur van mijn Opel, nog steeds in pyjama, nu met een vest erover, en draaide de sleutel om.

Niets.

Ik draaide hem nog een keer om. Mijn auto maakte een geluid als een oude man die uit een diepe stoel probeert op te staan, en gaf het toen op.

Ik keek opzij. Luke stond naast mijn portier en keek op zijn telefoon. Hij had een strak zwart overhemd aan en een donkerblauwe pantalon. Hij keek niet eens op. Dat was het ergste. Als hij iets had gezegd, had ik terug kunnen bijten. Maar hij stond daar maar, met dat rustige gezicht van iemand die al zijn hele leven slecht nieuws aan mensen vertelt en weet dat je ze even moet laten bijkomen.

"Hij doet dit soms," zei ik. "Hij moet even wakker worden."

"Je accu is leeg," zei Luke.

"Dat weet je niet."

"Je lampjes stonden aan. De hele nacht." Hij wees naar mijn koplampen. Die brandden nog steeds, heel zwakjes, als twee kaarsjes aan het eind van een lange verjaardag.

Ik zei een woord dat mijn moeder niet graag hoort.

"Ik heb geen startkabels," zei hij. "En mijn auto kan je niet starten, die is daar niet voor gemaakt."

"Natuurlijk niet. Je auto kan waarschijnlijk alleen maar stil zijn en duur kijken."

"We kunnen hem duwen."

"Wij?"

"Jij stuurt. Ik duw. Dan kan hij in ieder geval van mijn plek af."

Ik wilde nee zeggen. Ik wilde nee zeggen met elke vezel in mijn lijf. In plaats daarvan pakte ik mijn telefoon en belde Sam. Het portier stond nog open, Luke stond er pal naast, maar dat kon me niks schelen. Sam had een auto die het deed. Sam had startkabels. Sam was mijn vriend.

Hij nam op na zes keer overgaan. Op de achtergrond hoorde ik een televisie en iemand die "Goal!" riep.

"Sam, mijn auto start niet, en ik moet om half tien in de winkel staan. Kun je..."

"Mil, ik heb het druk." Hij klonk geïrriteerd, alsof ik hem had gevraagd een nier af te staan. "Bel de wegenwacht."

Klik.

Ik hield de telefoon nog even tegen mijn oor, alsof er nog iets zou komen. Er kwam niks. Langzaam liet ik hem zakken.

Luke zei niets. Hij keek niet eens naar me. Hij keek naar mijn koplampen, met één wenkbrauw een paar millimeter hoger dan de andere. Het was nog erger dan daarnet, toen hij op zijn telefoon stond te kijken. Dit was medelijden.

De wegenwacht kon ik niet betalen, omdat al mijn geld in een envelop zat voor een kleiner, ouderwets appartement. En mijn baas had al twee keer opgemerkt dat ik 'een creatieve verhouding met tijd' had.

"Prima," zei ik. "Maar ik bedank je niet."

Luke keek dramatisch geschrokken. "Dat het woord überhaupt in je opkomt."

Hij duwde. Ik stuurde. Mijn Opel rolde met de waardigheid van een gewonde koe van de laadplek af, het parkeerterrein over, en kwam tot stilstand op een plek die zo

ver mogelijk van die van Luke vandaan lag. Toen ik uitstapte, wreef Luke het stof van zijn handen. Na die korte maar intensieve krachttoer leken zijn biceps bijna te groot om in dat overhemd te passen.

"Tevreden?"

"Intens genoten," hijgde hij lichtjes.

Ik liep terug naar binnen zonder om te kijken. Ik had gewonnen. Min of meer. Als je niet meetelde dat mijn auto het niet deed, dat ik te laat zou komen op mijn werk, en dat ik in een bloemetjespyjama door het hele complex had gelopen. Het irritantste was nog dat hij me had geholpen. Alsof hij niet begreep dat hij het daarmee alleen maar ingewikkelder maakte.

Boven ging mijn telefoon. Een appje van Jolien.

Wanneer is de housewarming? Jij, ik, wijn?

Ik keek naar het bericht. Ik keek uit het raam, naar beneden, naar een witte auto die eindelijk aan zijn laadpaal hing, en naar de jongen die er nog steeds naast stond. Wat was hij lang geworden. Zelfs van hierboven was hij lang.

Ik typte: *Ik heb 'tea', girl!*

Hoofdstuk 4 – Luke

Ik had startkabels gekocht.

Dat betekende niets. Ik had ze online besteld, woensdagavond, met mijn rug tegen een kussen omdat ik na dat duwen niet meer recht kon zitten, en ik had ze besteld omdat ik een praktisch mens ben. Als arts denk je vooruit. Je hebt pleisters in huis, paracetamol, een brandblusser. En startkabels. Dat is gewoon verstandig.

Dat ik ze op de achterbank van de Opel had gelegd, was ook verstandig. Het achterportier sloot niet. Dat had ik gezien toen ik hem duwde.

De Opel stond er zaterdag nog steeds. Helemaal achteraan, zo ver mogelijk van mijn laadpaal vandaan, als een kind dat in de hoek is gezet. Drie dagen had hij niet bewogen. Millie ging met de bus. Ik wist dat omdat ik haar elke ochtend om tien over half negen over het parkeerterrein zag rennen, met haar tas half open en haar haar nog nat, en omdat ik toevallig elke ochtend om tien over half negen bij het raam mijn koffie dronk.

Ook dat betekende niets. Het was gewoon een goed raam.

Zaterdagmiddag liep ik met een tas boodschappen naar de ingang van het appartementencomplex. Voor de deur stond een jonge vrouw, met een fles wijn in de ene hand en een bos zonnebloemen onder de andere arm. Blond haar in een losse knot, sproeten, iets kleurigs aan. Ze draaide zich om en we keken elkaar even aan.

"Luke van Dijk?" Een stem die ik tien jaar niet had gehoord.

Ze was ouder geworden op de manier waarop sommige mensen dat doen: gewoon meer zichzelf.

"Jolien," zei ik.

Mijn eerste gedachte was dat ik iets moest zeggen. Mijn tweede gedachte was dat alles wat ik kon bedenken verschrikkelijk was. Hoi, lang niet gezien. Sorry dat ik op mijn zestiende een ander meisje zoende terwijl jij bij de punch stond. Hoe is het met je moeder?

"Wauw," zei Jolien. Ze nam me van top tot teen op, zonder enige schaamte. "Wat is er met jou gebeurd? Vroeger rook je naar deodorant en zenuwen."

"Ik heb al mijn spaargeld gebruikt voor een nieuw luchtje."

Ze lachte. Hard, vanuit haar buik. Gezonde longen. Ik was vergeten dat ze zo kon lachen. Of misschien had ik het nooit geweten. Toen we zestien waren, hadden we vooral gezoend en weinig gepraat.

"Woon je hier?" vroeg ze.

"Op de eerste. Sinds vorige week."

"Dan zijn jullie buren." Ze knikte naar boven. "Millie woont op de derde."

"Dat had ik gemerkt."

"O ja?"

"Ze stond woensdag op mijn laadplek."

Jolien keek me een paar seconden aan, en toen begon ze weer te lachen, zo hard dat ze de zonnebloemen tegen haar borst moest klemmen. "Natuurlijk deed ze dat. Natuurlijk. O god, dat is zo Millie."

Ik zette mijn tas neer. Nu of nooit. Ik ben geen held, maar ik laat ook niet tien jaar lang een excuus in mijn achterzak zitten als de kans voor me op de stoep staat.

"Jolien. Over toen. Dat feest. Het spijt me. Dat was echt..."

"Luke." Ze legde een hand op mijn arm. "We waren zestien. We hebben een paar maanden verkering gehad en vooral in de bioscoop zitten zoenen. Ik ben er al tien jaar overheen. Echt. Ik heb sindsdien twee serieuze relaties gehad, een kat en een burn-out. Jij staat niet eens in de top tien van dingen die me pijn hebben gedaan."

Ik wist niet of ik opgelucht moest zijn of beledigd. Ik koos voor opgelucht.

"Maar waarom..." Ik keek naar boven. "Waarom kijkt Millie dan nog steeds naar me alsof ik haar kat heb overreden?"

Jolien zuchtte. Het was een zucht met jaren erin.

"Omdat Millie *Millie* is. Ze heeft drie weken lang tissues voor me aangegeven en ondertussen een lijst gemaakt van alles wat ze met jouw fiets wilde doen. Ik ben het vergeten. Zij niet. Millie vergeet nooit iets wat iemand bij haar mensen heeft gedaan. Dat is tegelijk het mooiste en het meest vermoeiende aan haar."

Dus dat was het. Niet de kauwgom. Niet het pootje. Niet ik, eigenlijk. Het was Jolien. Dacht ik toen. Al die jaren had Millie mij gehaat namens iemand anders, en die iemand anders stond nu met een fles wijn te lachen voor mijn deur.

Ik wist niet wat ik ermee moest. Een raadsel van tien jaar, opgelost op een stoep. Een beetje ontroerend. Vooral irritant.

"Weet je wat," zei Jolien. Er verscheen een blik in haar ogen die ik me nog vaag herinnerde van de schoolfeesten, net voordat ze iemand overhaalde om op een tafel te gaan dansen. "Kom vanavond boven een drankje drinken. Lukt acht uur?"

"Ik denk niet dat Millie..."

"Millie op de kast jagen, zeg jij daar nou echt nee tegen?"

Jolien knipoogde. Ik zei niets toe. Ik deed de deur open.

Ik bleef in de hal staan met mijn boodschappen. Boven me hoorde ik een deur opengaan, Jolien die iets riep, en daarna een stilte. Een lange stilte.

En toen, heel duidelijk, galmend door het trappenhuis:

"Je hebt WAT gedaan?"

Ik pakte mijn tas op en liep naar binnen. Ik had nog vier uur. Genoeg tijd om te douchen, een fles wijn uit te zoeken en mezelf drie keer te vertellen dat ik niet ging.

Ik ging natuurlijk wel.

Hoofdstuk 5 – Millie

"Je hebt WAT gedaan?"

Jolien liep naar binnen, zocht de keuken, ook al was die niet ver te zoeken. Ze zette de wijn op mijn aanrecht, de zonnebloemen in mijn enige vaas, en keek me aan met de onschuld van een puppy die net een schoen heeft opgegeten.

"Ik heb hem uitgenodigd. Voor een drankje. Hij woont hier, Mil. Je kunt hem niet eeuwig ontlopen."

"Waarom heb je de andere bewoners niet uitgenodigd?"

"Je staat op zijn laadplek."

"Stónd. Ik stónd op zijn laadplek. Mijn auto is dood. Daar kan ik niks aan doen." Hoe lang hebben Jolien en Luke staan praten? Heeft hij me echt zwart proberen te maken bij mijn beste vriendin? Typisch. Typisch Luke.

Jolien plofte op mijn bank, die een geluid maakte als een oude accordeon. Het kleinere, ouderwetse appartement deed zijn naam eer aan: bruine tegeltjes in de keuken, een gaskachel die tikte als een tijdbom, en een badkamer waar je je tanden kon poetsen terwijl je op de wc zat. Ik had mijn best gedaan. Lampjes langs het raam, een kleed van de kringloop, mijn naaimachine op een tafeltje in de hoek. Het zag er gezellig uit, als je niet te lang keek.

"Wat is hij een stuk geworden, hè?" zei Jolien.

Ik liet bijna de kurkentrekker vallen. "Wie?"

"Doe niet zo. Luke. Heb je die armen gezien? Vroeger had hij armen als spaghettislierten. Nu ziet hij eruit alsof hij

koelkasten draagt voor de lol." Ze trok haar benen onder zich en grijnsde. "Eerlijk? Ik zou hem best nog eens doen."

"Jolien!"

"Wat? Ik ben single. Hij is single, denk ik. Hij ruikt lekker."

"Hij heeft je hart gebroken!"

"Op het schoolfeest. Toen we zestien waren. Hij heeft een ander meisje gezoend terwijl ik bij de punch stond, en ik heb twee weken gehuild, en toen ontdekte ik dat Niels uit 5B ook leuke ogen had." Ze haalde haar schouders op. "Mil, ik ben er al tien jaar overheen. Jij bent de enige die het nog in een doosje bewaart."

Ik trok de kurk uit de fles met meer kracht dan nodig was. "Iemand moet het onthouden."

"Waarom?"

Daar had ik geen antwoord op. Dus schonk ik mezelf een glas in, tot de rand, en dronk het halve glas in één keer leeg.

Sam zou ook komen. Om acht uur, had hij gezegd. Om vijf over acht werd er aangebeld.

Ik had me niet omgekleed. Dat wil ik even benadrukken. Ik droeg gewoon wat ik droeg, een zwarte jurk met kleine knoopjes aan de voorkant die ik zelf had gemaakt, en dat ik toevallig mijn haar had gekruld en lippenstift op had, kwam omdat Jolien er was. Je doet je best voor je vriendinnen. Dat is normaal.

Ik deed open.

Luke stond op mijn deurmat met een fles wijn. Niet de fles van drie euro van de supermarkt, maar een fles met een etiket waarop een kasteel stond en een jaartal. Hij had een donkerblauw overhemd aan, met de mouwen opgerold tot net onder zijn ellebogen, en ik moest denken aan wat Jolien had gezegd over koelkasten. Om zijn pols had hij een mooi horloge.

"Millie."

"Basis-Luke."

"Ik heb wijn meegenomen." Hij hield de fles omhoog. "Als vredesoffer."

"Er is geen vrede."

"Als oorlogsbuit dan."

Achter me riep Jolien: "Laat die arme jongen binnen, Mil!"

Ik deed een stap opzij. Luke stapte naar binnen, keek om zich heen, en ik zag het. Ik zag precies het moment dat hij de bruine tegeltjes zag, de tikkende kachel hoorde, en door de open deur naar de badkamer keek die eigenlijk een kast was. Hij zei niets. Maar hij keek naar mijn appartement zoals je naar een hondje kijkt dat in de regen staat.

Ik kreeg zin om zijn band lek te steken.

De avond was... Ik weet eigenlijk niet wat de avond was. Jolien praatte. Jolien praatte heel veel. Over vroeger, over de straat, over meester Willems die altijd een kam in zijn borstzakje had en op schoolreisjes stiekem sigaren rookte achter de bus. Luke lachte om haar verhalen. Hij had een rustige lach, laag en een beetje verrast, alsof hij er zelf niet op had gerekend.

En hij keek naar mij. Niet de hele tijd. Maar vaak genoeg dat ik het merkte. Telkens als ik iets zei, en vooral als ik iets gemeens zei, krulde zijn mondhoek op een manier die me razend maakte. Alsof hij iets wist wat ik niet wist.

Om tien uur kwam Sam.

Hij had gezegd dat hij om acht uur zou komen. Hij kwam om tien uur. Met lege handen, zijn autosleutels nog in zijn hand. Hij zoende me op mijn wang terwijl hij al langs me heen keek, naar de bruine tegeltjes.

"Jezus, Mil," zei hij. "Het is nog kleiner dan op de foto's. Het is een schoenendoos."

"Het is gezellig," zei Jolien. Op een toon die betekende: hou je mond.

Sam deed een stap achteruit en bekeek me. Van mijn gekrulde haar tot de zwarte jurk met de kleine knoopjes,